



Deddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2013

2013 dccc 2

Deddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ar gyfer llunio sgoriau hylendid bwyd ar gyfer sefydliadau busnes bwyd; arddangos gwybodaeth am sgoriau hylendid bwyd; gorfodi'r gofynion i arddangos gwybodaeth; ac at ddibenion cysylltiedig. [4 Mawrth 2013]

Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi cael cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

Cyflwyniad

1 Trosolwg

- (1) Mae'r Ddeddf hon yn sefydlu cynllun sgorio hylendid bwyd i Gymru.
- (2) Mae'r cynllun yn darparu bod awdurdodau bwyd yng Nghymru yn arolygu (adran 2) sefydliadau busnes bwyd yn ardaloedd yr awdurdodau ac yn llunio sgoriau hylendid bwyd y sefydliadau hynny (adran 3).
- (3) Mae sgôr hylendid bwyd i'w lunio drwy sgorio safonau hylendid bwyd sefydliad yn erbyn meini prawf a gyhoeddir gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd ("ASB") (adrannau 3 a 4).
- (4) Caiff sefydliad busnes bwyd apelio yn erbyn ei sgôr hylendid bwyd a rhoi sylwadaethau arni (adrannau 5 a 11).
- (5) Rhaid i awdurdod bwyd hysbysu'r ASB am sgôr hylendid bwyd sefydliad yn ei ardal, a rhaid i'r ASB gyhoeddi'r sgôr (adran 6).
- (6) Rhaid i sefydliad busnes bwyd hysbysu'r cyhoedd am ei sgôr hylendid bwyd (adrannau 7 ac 8).
- (7) Mae methu â hysbysu'r cyhoedd yn drosedd, y gellid ei chosbi drwy ddirwy neu gosb benodedig (adran 9, adrannau 19 i 22 a'r Atodlen).

- (8) O dan amgylchiadau penodol caiff sefydliad busnes bwyd ofyn am ailsgoriad (adran 12).
- (9) Mae pwerau a chyfrifoldebau awdurdodau bwyd a'r ASB a chyfrifoldebau gweithredwyr sefydliadau busnes bwyd wedi eu nodi yn adrannau 14 i 16.

Arolygiadau a sgoriau hylendid bwyd

2 Rhaglen arolygiadau hylendid bwyd

- (1) Rhaid i awdurdod bwyd lunio, ac adolygu, rhaglen sy'n pennu—
- (a) a oes rhaid i sefydliad busnes bwyd yn ei ardal gael ei arolygu, a
 - (b) os oes angen arolygiad, mynychder yr arolygiadau.
- (2) Rhaid i awdurdod bwyd arolygu sefydliadau busnes bwyd yn ei ardal yn unol â'r rhaglen.
- (3) Wrth lunio ac adolygu ei raglen, rhaid i awdurdod bwyd roi sylw i faterion a bennir gan yr ASB ac a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru.
- (4) Rhaid i'r materion a bennir gan yr ASB gynnwys asesiad o'r risg i iechyd y cyhoedd—
- (a) sy'n gysylltiedig â'r math o fwyd a drafodir gan sefydliad,
 - (b) sy'n gysylltiedig â'r dull o drafod y bwyd, ac
 - (c) sy'n codi o record y sefydliad o gydymffurfio â chyfraith hylendid bwyd.
- (5) Yn y Ddeddf hon—
- ystyr “awdurdod bwyd” (*“food authority”*) yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yr ardal yng Nghymru lle y mae'r sefydliad (neu awdurdod iechyd porthladd o dan yr amgylchiadau a ragnodir gan adran 5(3) o Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990);
 - ystyr “gweithredwr” (*“operator”*) sefydliad busnes bwyd yw person sy'n ymwneud â rheoli'r sefydliad;
 - ystyr “sefydliad busnes bwyd” (*“food business establishment”*) yw unrhyw uned o fusnes sydd wedi ei gofrestru gydag awdurdod bwyd drwy rinwedd Erthygl 6 o Reoliad (EC) Rhif 852/2004 neu sydd wedi ei gymeradwyo o dan Erthygl 4 o Reoliad (EC) Rhif 853/2004 (neu sydd wedi ei gofrestru neu ei gymeradwyo o dan ddarpariaethau cyfatebol yn lle hynny ar gyfer cofrestru neu cymeradwyo sefydliadau busnes bwyd) ac—
 - (a) sy'n cyflenwi bwyd yn uniongyrchol i ddefnyddwyr, neu
 - (b) sy'n cyflenwi bwyd i fusnes arall.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau—
- (a) diwygio'r diffiniad o sefydliad busnes bwyd, gan gynnwys ehangu'r categori o sefydliad a fydd yn ddarostyngedig i raglen arolygiadau;
 - (b) diwygio'r diffiniad o awdurdod bwyd (er enghraifft, i gynnwys cyrff eraill).

3 Sgoriau hylendid bwyd

- (1) Pan fo sefydliad busnes bwyd wedi ei arolygu yn unol ag adran 2, rhaid i awdurdod bwyd asesu safonau hylendid bwyd y sefydliad a chynhyrchu sgôr (“sgôr hylendid

bwyd”) ar gyfer y sefydliad hwnnw sydd wedi ei sgorio yn erbyn meini prawf a osodir gan yr ASB (y “meini prawf sgorio”).

- (2) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu bod sgôr hylendid bwyd i’w seilio ar asesiad o safonau hylendid bwyd sefydliad a wnaed cyn i’r Ddeddf hon gael ei chychwyn.
- (3) Cyn pen 14 o ddiwrnodau ar ôl arolygiad, rhaid i awdurdod bwyd anfon at weithredwr y sefydliad—
 - (a) hysbysiad ysgrifenedig am sgôr hylendid bwyd y sefydliad;
 - (b) datganiad ysgrifenedig o’r rhesymau dros y sgôr;
 - (c) sticer sgôr hylendid bwyd ar ffurf a ragnodir;
 - (d) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.
- (4) Mae sgôr hylendid bwyd yn peidio â bod yn ddilys yn yr achosion a ganlyn—
 - (a) pan fo gweithredwr sefydliad wedi cael hysbysiad am sgôr hylendid bwyd newydd a—
 - (i) bod y cyfnod o 21 o ddiwrnodau ar gyfer apêl yn erbyn y sgôr hylendid bwyd newydd wedi dirwyn i ben, neu
 - (ii) os oes apêl wedi ei gwneud, bod yr apêl wedi ei phenderfynu a bod y gweithredwr wedi cael hysbysiad am y canlyniad;
 - (b) pan fo perchenogaeth ar sefydliad wedi ei throsglwyddo neu fod y sefydliad wedi peidio â masnachu.
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru ragnodi bod categorïau penodol o sefydliad yn cael bod yn esempt rhag cael eu sgorio.

4 Y meini prawf sgorio

- (1) Rhaid i’r meini prawf sgorio gynnwys system i sgorio safonau hylendid sefydliad busnes bwyd.
- (2) Rhaid i’r system sgorio gynnwys darpariaethau sydd wedi eu seilio ar yr agweddau canlynol ar y sefydliad—
 - (a) ei arferion trin bwyd (gan gynnwys rheoli tymheredd);
 - (b) ei amgylchedd ffisegol (gan gynnwys ei gynllun, ei lendid a’i gyflwr);
 - (c) ei reolaeth;
 - (d) ei weithdrefnau ar gyfer cadw trefn.

Apelau

5 Yr hawl i apelio

- (1) Caiff gweithredwr sefydliad busnes bwyd apelio i’r awdurdod bwyd yn erbyn sgôr hylendid bwyd a roddwyd i’r sefydliad.
- (2) Caniateir i apêl gael ei gwneud ar y naill neu’r llall o’r seiliau canlynol neu’r ddwy ohonynt—
 - (a) nad yw’r sgôr yn adlewyrchu’n briodol y safonau hylendid bwyd yn y sefydliad adeg yr arolygiad;
 - (b) nad oedd y meini prawf sgorio wedi eu cymhwysu’n gywir wrth lunio’r sgôr hylendid bwyd.

- (3) Rhaid i apêl gael ei gwneud cyn pen 21 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y cafwyd hysbysiad am y sgôr hylendid bwyd.
- (4) Rhaid i apêl gael ei gwneud yn ysgrifenedig ar y ffurf a ragnodir.
- (5) Caiff awdurdod bwyd gynnal arolygiad pellach o'r sefydliad er mwyn ystyried y materion a godwyd mewn apêl.
- (6) Rhaid i awdurdod bwyd benderfynu'r apêl a hysbysu gweithredwr y sefydliad a'r ASB am ei benderfyniad cyn pen 21 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y cafwyd yr apêl.
- (7) Rhaid i'r apêl gael ei chynnal gan swyddog awdurdodedig na fu'n ymwneud ag asesu'r sgôr hylendid bwyd sy'n destun apêl.
- (8) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, ddarparu ar gyfer apêl o dan yr adran hon gael ei phenderfynu gan berson ac eithrio'r awdurdod bwyd.
- (9) Mae'r pŵer i wneud rheoliadau yn cynnwys pŵer—
 - (a) i wneud darpariaeth am y weithdrefn i'w dilyn ar gyfer apelau;
 - (b) i wneud unrhyw ddiwygiadau i'r adran hon o ganlyniad i berson arall yn dod yn gyfrifol dros y penderfyniad y gwêl Gweinidogion Cymru yn dda.
- (10) Os yw awdurdod bwyd yn penderfynu diwygio sgôr hylendid bwyd, rhaid iddo, wrth hysbysu'r sefydliad am ei benderfyniad, anfon at weithredwr y sefydliad—
 - (a) hysbysiad ysgrifenedig am ei sgôr hylendid bwyd diwygiedig;
 - (b) datganiad ysgrifenedig o'r rhesymau dros y sgôr;
 - (c) sticer sgôr hylendid bwyd newydd;
 - (d) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.
- (11) Pan fo awdurdod bwyd yn penderfynu diwygio sgôr hylendid bwyd, wrth iddo hysbysu'r ASB am ei benderfyniad rhaid iddo anfon i'r ASB gopi o'r hysbysiad a'r datganiad y cyfeirir ato yn is-adran (10).
- (12) Nid oes unrhyw hawl bellach i apelio yn erbyn penderfyniad a wnaed o dan is-adran (6).

Trefniadau cyhoeddi ac arddangos

6 Hysbysu am sgoriau hylendid bwyd a'u cyhoeddi

- (1) Rhaid i awdurdod bwyd hysbysu'r ASB am sgôr hylendid bwyd sefydliad busnes bwyd o fewn y cyfnod perthnasol.
- (2) Wrth hysbysu'r ASB rhaid i awdurdod bwyd ddarparu i'r ASB hefyd unrhyw wybodaeth bellach a ragnodir.
- (3) Rhaid i'r ASB gyhoeddi'r sgôr hylendid bwyd ac unrhyw wybodaeth arall a ragnodir ar ei gwefan cyn pen 7 o ddiwrnodau ar ôl cael ei hysbysu o dan is-adran (1).
- (4) Yn yr adran hon, ystyr "cyfnod perthnasol"—
 - (a) os nad oes apêl yn erbyn y sgôr hylendid bwyd, yw 49 o ddiwrnodau o'r dyddiad y bydd gweithredwr sefydliad busnes bwyd yn cael hysbysiad am y sgôr hylendid bwyd;
 - (b) os gwneir apêl, yw 28 o ddiwrnodau o ddyddiad penderfynu'r apêl.

Hysbysu'r cyhoedd am sgoriau hylendid bwyd

7 Y gofyniad i arddangos sticeri sgôr hylendid bwyd

- (1) Pan fydd gweithredwr sefydliad busnes bwyd wedi cael hysbysiad am sgôr hylendid bwyd y sefydliad, rhaid i'r gweithredwr arddangos y sticer sgôr hylendid bwyd a ddarparir.
- (2) Ni fydd y gofyniad hwn yn gymwys—
 - (a) hyd nes y bydd y cyfnod o 21 o ddiwrnodau ar gyfer apêl wedi dirwyn i ben, neu
 - (b) os yw apêl wedi ei gwneud, hyd nes y bydd yr apêl wedi ei phenderfynu a bod y gweithredwr wedi cael hysbysiad am y canlyniad.
- (3) Rhaid i'r sticer gael ei arddangos yn y man a'r modd a ragnodir.
- (4) Caiff rheoliadau sy'n rhagnodi'r man a'r modd priodol ar gyfer arddangos sticer wneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol fathau o sefydliad (gan gynnwys darpariaeth ynghylch arddangos sticer mewn mwy nag un man).
- (5) Bydd y sticer yn peidio â bod yn ddilys pan fydd sgôr hylendid bwyd y sefydliad yn peidio â bod yn ddilys.
- (6) Os bydd sticer sefydliad yn peidio â bod yn ddilys, rhaid i'r gweithredwr ei dynnu o'r man lle y mae'n cael ei arddangos a'i ddistrywio (oni chaiff ei gyfarwyddo i beidio â'i ddistrywio gan swyddog awdurdodedig).

8 Ceisiadau am wybodaeth am sgoriau hylendid bwyd

- (1) Rhaid i weithredwr sefydliad busnes bwyd sicrhau bod pob cyflogai perthnasol yn ymwybodol o sgôr hylendid bwyd y sefydliad.
- (2) Rhaid i'r gweithredwr ac unrhyw gyflogai perthnasol gydymffurfio â chais a gyfeirir atynt gan berson i gael ei hysbysu ar lafar am sgôr hylendid bwyd y sefydliad.
- (3) Yn yr adran hon, ystyr "cyflogai perthnasol" yw rhywun sydd—
 - (a) yn cael ei gyflogi yn y sefydliad, a
 - (b) yn debygol, ym marn y gweithredwr, o fod yn wrthrych cais i hysbysu person ar lafar am sgôr hylendid bwyd y sefydliad.

9 Troseddau

- (1) Mae gweithredwr sefydliad busnes bwyd yn cyflawni trosedd os yw, heb esgus rhesymol—
 - (a) yn methu ag arddangos sticer sgôr hylendid bwyd dilys yn y man a'r modd a ragnodir;
 - (b) yn arddangos sticer sgôr hylendid bwyd annilys;
 - (c) yn methu â chadw sticer sgôr hylendid bwyd dilys;
 - (d) yn ildio ei feddiant ar sticer sgôr hylendid bwyd i unrhyw berson heblaw am swyddog awdurdodedig i awdurdod bwyd;
- (2) Mae gweithredwr sefydliad busnes bwyd hefyd yn euog o drosedd, os, heb esgus rhesymol—